

CO PŘINESL PRÁVĚ KONČÍCÍ TÝDEN

TÉMA TÝDNE

Klesající cena ropy

Zpomalení růstu světové ekonomiky spolu s nadprodukcí minerálních paliv tlačí ceny ropy dolů. Po tříletém období relativně stabilní ceny černého zlata kolem 110 USD za barel, se od počátku léta vydal kurz této strategické komodity na světových trzích směrem dolů. Tento týden poklesla cena severomořské ropy typu Brent až na 83,37 USD za barel, což je nejnižší cenová úroveň od listopadu 2010. Od konce června tak ropa ztratila 27 %. Vysvětlením tohoto prudkého poklesu cen je klesající poptávka po černém zlatě. Mezinárodní energetická agentura snížila své odhady světové spotřeby řádově o několik set tisíc barelů ropy denně. Aktuálně předpokládá, že v příštím roce bude spotřeba ropy činit 93,5 miliónů barelů denně, když předchozí předpověď počítala se spotřebou 93,8 miliónů barelů. Nabídka černého zlata je přitom více než dostačující a to zejména v kontextu boomu těžby ropy z břidlic v Severní Americe. Navíc země OPEC, které dodávají na světový trh více než třetinu surové ropy, zatím neprojevují žádnou iniciativu k omezení nerovnováhy na trhu. Podle představitelů kartelu může cena ropy spadnout až na 76-77 USD za barel, což odpovídá výrobním nákladům ve Spojených státech a v Rusku. Znepokojení naopak vyjádřil ruský ministr financí, podle něhož je pro vyrovnání státní rozpočet potřebná cena ropy na úrovni 96 USD za barel.

Ing. Jaroslav Vomastek, MBA, ředitel odboru ekonomických analýz

Základní ukazatele	2014	
	poslední údaj	
HDP (y/y, %)	2. Q	2,5
Míra inflace (y/y, %)	září	0,5
Míra nezaměstnanosti*(konec období, %)	září	7,3
Průmyslová produkce (y/y, %)	srpen	-5,2
Stavební výroba (y/y, %)	srpen	-0,9
Vývoz zboží (y/y, %, z b.c.)	srpen	3,4
Dovoz zboží (y/y, %, z b.c.)	srpen	3,1

*/ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let k obyvatelstvu stejného věku
Zdroj: ČSÚ, MPSV, říjen 2014

VÝVOJ INDEXU PX

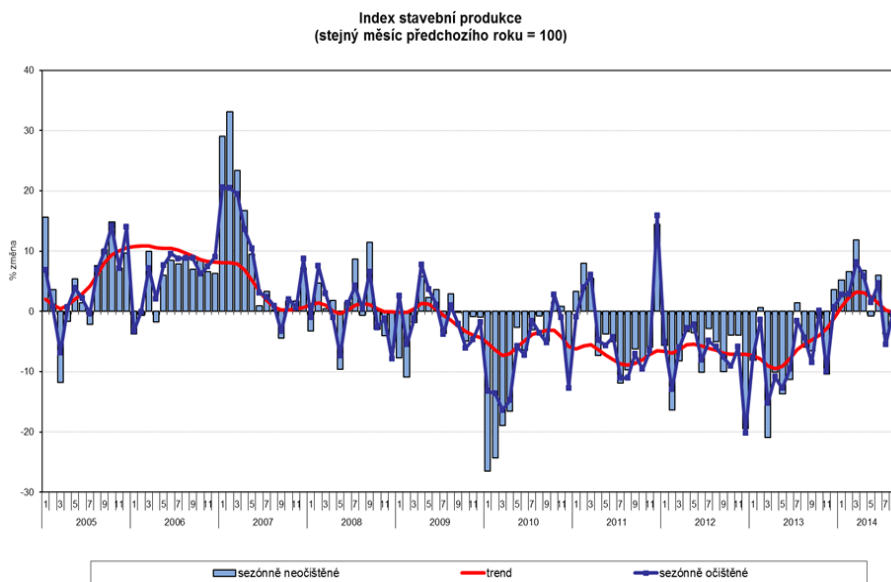

Zdroj: BCPP, říjen 2014

ZPRÁVA TÝDNE

Stavebnictví v srpnu opět kleslo

Stavebnictví v srpnu druhý měsíc po sobě kleslo. Zatímco se stavební výroba v červenci meziročně snížila o 3,7 %, v srpnu byl její pokles již mírnější, o 0,9 %. Po očištění od vlivu počtu pracovních dní se však stavebnictví zvedlo meziročně o 0,5 %, v porovnání s červencem o 1,7 %. Stavebnictví v srpnu táhlo stále inženýrské stavitelství s meziročním růstem o 11,6 %, což byl druhý nejlepší výsledek v tomto roce (po dubnovém růstu o 21,1 %). Pozemní stavitelství snížilo meziroční pokles na 6,2 % z červencových 7,8 %. Počet stavebních povolení se v srpnu snížil meziročně o 6,9 %, když letos rostl pouze v předešlém měsíci (o 2,8 %). Pokračoval meziroční pokles počtu zaměstnanců na 3,4 % (v srpnu loňského roku snížení dosáhlo 8,8 %). Snížil se pokles zahájených bytů a vzrostl naopak počet dokončených bytů, kam se promítlo zahajování bytových projektů v minulých měsících. Druhá polovina roku bude pro stavební výrobu nejspíš slabší než ta první, která byla výrazně ovlivněna příznivými povětrnostními podmínkami. Dle našeho předpokladu by stavební výroba za celý letošní rok mohla dosáhnout meziroční stagnace, která by se měla v příštím roce změnit v mírný růst.

Zdroj: ČSÚ

Vývoj kurzu od 6. do 16. října 2014

Zdroj: ČNB, říjen 2014

Z DOMOVA

Růst cen zahraničního obchodu zrychlil

Vývozní a dovozní ceny v srpnu meziměsíčně shodně vzrostly o 0,7 %, směnné relace dosáhly hodnoty 100,0 %. Meziročně se vývozní ceny zvýšily o 5,3 %, dovozní ceny o 3,3 %, směnné relace dosáhly hodnoty 101,9 %.

Běžný účet platební bilance v srpnu v mínusu

Běžný účet platební bilance podle předběžných údajů ČNB v srpnu prohloubil schodek na 15,5 mld. Kč. V červenci deficit dosáhl 14,3 mld. Kč. Bilance zboží a služeb byla v přebytku 9,6 mld. Kč. Vyplaceny byly dividendy za 16,8 mld. Kč. Saldo přímých zahraničních investic bylo aktivní ve výši 8,1 mld. Kč. Odliv portfoliových investic v srpnu zesílil na 10,3 mld. Kč.

Výroba osobních aut v ČR do konce září stoupla

Výroba osobních aut v ČR za 3. čtvrtletí 2014 (podle Sdružení automobilového průmyslu) meziročně stoupla o 12,2 % na 936.151 vozů. Největší podíl měla Škoda Auto s 60 %, následuje Hyundai s téměř 25 % a TPCA se skoro 15 %. Škoda do září zvýšila produkci meziročně o 21,6 %, Hyundai o 2,3 %, zatímco výroba Kolínské TPCA kvůli náběhu nových modelů poklesla o zhruba 2,6 %. Za celý rok sdružení očekává rekordní produkci osobních aut.

Škoda letos chce v ČR prodat 1000 nových fabií

Škoda chce letos v ČR prodat kolem 1000 Fabií nové generace. Jejich prodej odstartuje 11. listopadu. Vedle ČR letos Fabia zamíří jen do Německa.

ČKD získala zakázku v Rusku

Pražská ČKD Group získala zakázku v Rusku za celkem 1,36 mil. Kč.

Podepsala dohodu s firmou Lukoil na projekt a dodávku kompresorové stanice a technologie na sušení plynu. V ČR staví firma spalovnu komunálního odpadu za zhruba 2 mld. Kč v Chotíkově u Plzně. ČKD v posledních letech prošla reorganizací a nyní se zaměřuje hlavně na projektování a inženýring.

Wikov letos čeká růst tržeb

Plzeňský výrobce průmyslových převodovek Wikov Gear letos díky oživení světové ekonomiky plánuje meziroční nárůst tržeb o desetinu na 560 mil. Kč. Za deset let pod křídly české vlastnické skupiny Wikov Industry získal pozici jako dodavatel dílů pro světové koncerny z oblastí těžby a zpracování ropy, energetiky, i výroby cementu.

Juta investuje miliardu korun a přijme další zaměstnance

Textilní společnost Juta ze Dvora Králové nad Labem letos a příští rok proinvestuje nejméně 1 mld. Kč a vytvoří 200 pracovních míst. Z plánovaných investic má jít zhruba 700 mil. Kč do strojních technologií a 300 mil. Kč do stavby skladovacích a výrobních hal. Investice Juta vloží do závodů na Trutnovsku, kde nabere i nové zaměstnance. Nyní má podnik zhruba 2100 zaměstnanců. Tržby Juty by se měly letos přiblížit k 7 mld. Kč, po loňských 5,8 mld. Kč. Nosným programem Juty je výroba technických textilií pro stavebnictví a zemědělství.

Aircraft Industries dodal první letadlo L410 do Nepálu

Výrobce letadel Aircraft Industries z Kunovic dodal první letadlo L 410 do Nepálu. Pokud se L 410 v náročném vysokohorském prostředí osvědčí, dá se očekávat i zájem z okolních zemí. Zatím má firma v březnu příštího roku dodat tři letadla pro bangladéšskou

armádu. O letadlo projevíly zájem také indické firmy.

Propouštění v OKD

Těžební společnost OKD propustí ke konci roku 300 lidí. Při odchodu dostanou šest měsíčních platů. Jde hlavně o pracovníky kanceláří a povrchových pracovišť. OKD má nyní přes 11.000 vlastních zaměstnanců.

Výrobce zabezpečení Jablotron otevře vlastní střední školu

Výrobce zabezpečovací techniky Jablotron chce v Jablonci nad Nisou otevřít vlastní střední školu zaměřenou na strojírenství a elektrotechniku. Cílem projektu je připravit špičkové odborníky v technických oborech, kteří firmám stále citelněji chybí. Elitní technické lyceum by mělo výuku zahájit už 1. září 2016.

Praha bude hostit mezinárodní energetický summit

V pražském Lobkovickém paláci se ve dnech 22.–23. října bude konat Mezinárodní energetický summit. Pořadatelem bude britské velvyslanectví v ČR. Summitu se zúčastní přes 200 zástupců vládních úřadů i soukromých společností z Velké Británie a z regionů střední a východní Evropy.

ZE ZAHRANIČÍ

Německá vláda snížila odhad růstu HDP

Podle spolkového ministerstva hospodářství snížila německá vláda odhad růstu ekonomiky. V roce 2014 má podle nové prognózy stoupnout HDP o 1,2 % oproti původní predikci 1,8 %. Pro rok 2015 počítá s mírným zrychlením na 1,3 % (predikce 2,0 %). Za horším odhadem stojí krize na Ukrajině, na

Blízkém východu a nevýrazný růst světové ekonomiky.

Slovensko plánuje ozdravit rozpočet

Podle vládou schváleného návrhu tříletého rozpočtového výhledu plánuje Slovensko v příštím roce snížit schodek veřejných financí pod 2 % HDP z letos očekávaných téměř 3 % HDP. Deficit má dosáhnout letos 2,93 % oproti plánovaným 2,64 %.

Nezaměstnanost v Británii klesla na šestileté minimum

Míra nezaměstnanosti ve Velké Británii klesla koncem srpna na šestileté minimum 6,0 % z úrovně 6,4 % v předešlých třech měsících. Počet registrovaných nezaměstnaných sestoupil poprvé po šesti letech pod hranici 2 milionů.

Americký průmysl zrychlil

Průmyslová výroba v USA v září vzrostla meziměsíčně o 1 % (oproti původní predikci 0,4 %), což je nejrychlejší růst od letošního února. Srpnový údaj byl revidován mírně dolů na -0,2 % z -0,1 %. K růstu výroby přispěly zpracovatelský průmysl, těžba i utility. Meziročně průmysl zrychlil na 4,4 % z 4% růstu v srpnu. Velmi dobře je na tom zejména těžební průmysl.

Index cen výrobců v USA klesl

Index cen výrobců v USA v září nečekaně poklesl meziměsíčně o 0,1 %, ačkoliv se očekával růst o 0,1 %. V srpnu po revizi zůstal index beze změn a v červenci rostl o 0,1 %. Důvodem poklesu jsou ceny zboží a služeb. Konečná poptávka po zboží v září poklesla o 0,2 %, především díky snížení cen energií a potravin. Téměř polovina celkového poklesu cen služeb se týká cen za ubytování, služeb leteckých společností, půjčoven automobilů a částečně nebankovních poskytovatelů spotřebních půjček.

Americký maloobchod v září oslabil

Celkové maloobchodní tržby v USA klesly v září meziměsíčně o 0,3 % po srpnovém 0,6% růstu. Jejich výši negativně ovlivnilo oslabení prodeje pohonných hmot a aut. Meziročně byly tržby v září o 4,3 % vyšší, což je ale zpomalení z 5,0 % růstu v srpnu.

Prodej automobilů v Číně zpomalil

Podle Čínského sdružení automobilových výrobců stoupl v září prodej automobilů v Číně meziročně o 2,5 %, tj. nejpomaleji za 19 měsíců. Výsledek negativně ovlivnil horší prodej užitkových aut. Již třetí měsíc za sebou klesal odbyt automobilkám Nissan Motor a Honda Motor. Naopak odbyt vozů

Mercedes-Benz stoupl v září o téměř 31 % a Audi (Volkswagen) o 13 %.

Ekonomika Kazachstánu zpomaluje

Ekonomika Kazachstánu, jednoho z ekonomických tahounů střední Asie, zpomaluje. Za devět měsíců letošního roku posílila o 4 %. Loni za stejné období vykázala tempo růstu 5,7 %. Pociťuje tak pokles ekonomiky Ruska, svého hlavního vývozního trhu, z důvodu protiruských sankcí. Světová banka v říjnové predikci očekává letošní růst kazašské ekonomiky o 4,3 %. Ještě loni si přitom Kazachstán mohl připsat 6% růst.

Nobelova cena za ekonomii

Nobelovu cenu za ekonomii získal letos francouzský ekonom Jean Tirole za analýzu tržní síly a regulace trhu. Zasloužil se především o nový pohled na ekonomickou regulaci, věnuje se teorii veřejných zakázek a změnil rovněž pohled na boj proti monopolům. Navíc je prvním neamerickým ekonomem oceněným Nobelovou cenou v tomto oboru od roku 1999.

FOCUS

Ceny průmyslových výrobců po krátké pauze opět klesly

Ceny průmyslových výrobců se v září meziměsíčně i meziročně snížily shodně o 0,3 %. Za jejich poklesem v porovnání s minulým měsícem stály zejména ceny chemických výrobků, které byly nižší o 1,8 % a ceny dopravních prostředků a potravinářských výrobků shodně o 0,4 %. Vzrostly naopak ceny farmaceutických výrobků o 0,8 %.

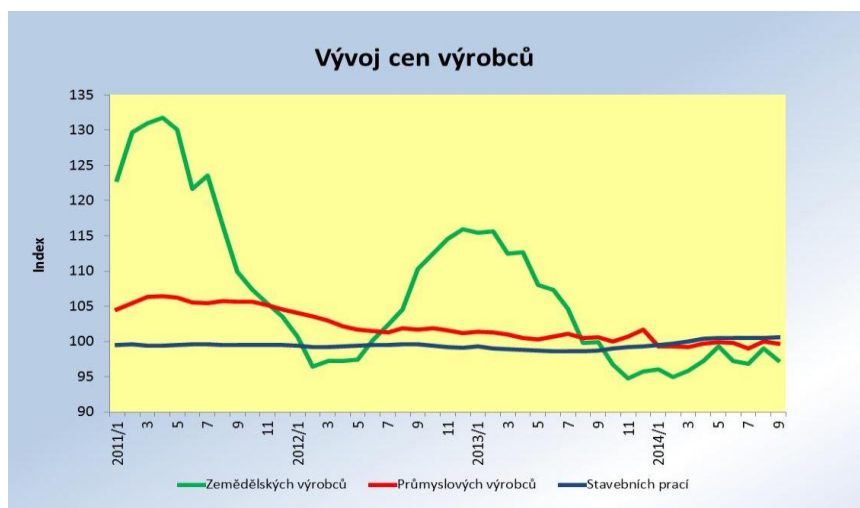
V meziročním srovnání se ceny průmyslových výrobců vrátily po měsíční přestávce zpět do minusu, kde se pohybují již od počátku roku. Z hlediska sektorové struktury docházelo k protisměrným cenovým pohybům. Výrazně levnější energie (ceny elektřiny, plynu a páry propadly o 8,6 %) a pokles cen těžby a dobývání o 1,9 % kompenzovaly nárůst cen ve zpracovatelském průmyslu, kde ceny vzrostly o 1,5 %. V jeho rámci stouply ceny dopravních prostředků (zejména aut) o 4 %, obecných kovů a kovodělných výrobků o 3,7 %, dřeva, papíru a tisku o 4,1 %. Naproti tomu klesly např. ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku o 0,8 %.

V Evropské unii je od počátku roku pokles cen v průmyslu výraznější než v tuzemsku - v srpnu se prohloubil meziročně na 1,5 % (z 1,4 % v červenci). Nejvíce klesly ceny v Litvě o 5,1 %, v Belgii o 4,7 % a na Slovensku o 3,8 %. V Rakousku se snížily o 1,4 %, v Německu o 0,8 %. Ceny vzrostly pouze v Rumunsku o 0,8 %, v Lotyšsku a ve Švédsku shodně o 0,3 %. Meziměsíčně se výrobní ceny v EU snížily o 0,1 %.

Z hlediska spotřebitelů se pozitivně jeví data o **cenách v zemědělství, které zůstaly v září rovněž pod úrovní předchozího měsíce, tentokrát o 3,4 %.** Klesly ceny olejnin o 4 %, obilovin, čerstvé zeleniny a prasat o 2,6 %, nižší byly i ceny mléka o 1,9 % a drůbeže o 1,7 %. **V meziročním srovnání zůstávají farmářské ceny již čtrnáctý měsíc pod úrovní předchozího roku, v září se jejich pokles prohloubil na 2,7 % (z 1 % v srpnu).** Markantní pokles je zejména v rostlinné výrobě, kde ceny spadly o 7,2 %, zatímco ceny v živočišné výrobě jsou většinou stále ještě meziročně vyšší. V živočišné výrobě se zvýšily ceny mléka o 9,8 %, a vajec o 12,4 %, skotu o 1,4 %, snížily se však ceny drůbeže o 3,3 % a prasat o 3,9 % (poprvé po devíti měsících růstu). V rostlinné výrobě klesly ceny brambor o 38,1 %, čerstvé zeleniny o 13,2 %, ovoce o 6 %, obilovin o 3,2 %. Hlavním důvodem poklesu cen zemědělských výrobců již od 2. poloviny roku 2013 byla nadprůměrně příznivá sklizeň u nás i v zahraničí.

Sektor stavebnictví se pomalu začíná zvedat z dlouhodobé krize. Některá odvětví, stimulovaná proinvestiční politikou, se již mírně rozpohybovala, realizují se např. projekty v železniční dopravě, privátním sektoru, nicméně silniční projekty zatím zůstávají převážně v útlumu. Tomu odpovídá i **pohyb cen stavebních prací, které proti minulému měsíci vzrostly o 0,1 %.** Meziročně se drží v plusu již šestý měsíc v řadě, tentokrát i mírně přidaly na tempu na 0,6 % (z 0,5 % v srpnu). Jejich růstu napomáhá částečně i průsak slabší koruny do dovozních cen. Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví se v září meziměsíčně nezměnily, meziročně si připsaly 1,5 % (v srpnu 1,7 %).

S ohledem na dosavadní vývoj cen ve výrobě a současný trend na trhu s energiemi, i dalšími komoditami (např. cena ropy spadla až na cca 80 USD za barel), lze soudit, že prostor pro výraznější růst produkčních cen nevzniká. Přispívá i velmi dobrá letošní úroda, která spolu s ruskými sankcemi může tlačit ceny zemědělských výrobců směrem dolů. Ke zvýšení cen nenahrává ani aktuální vývoj evropské poptávky, která podle posledních dat spíše čelí dalšímu útlumu.

Pramen: ČSÚ, graf MPO

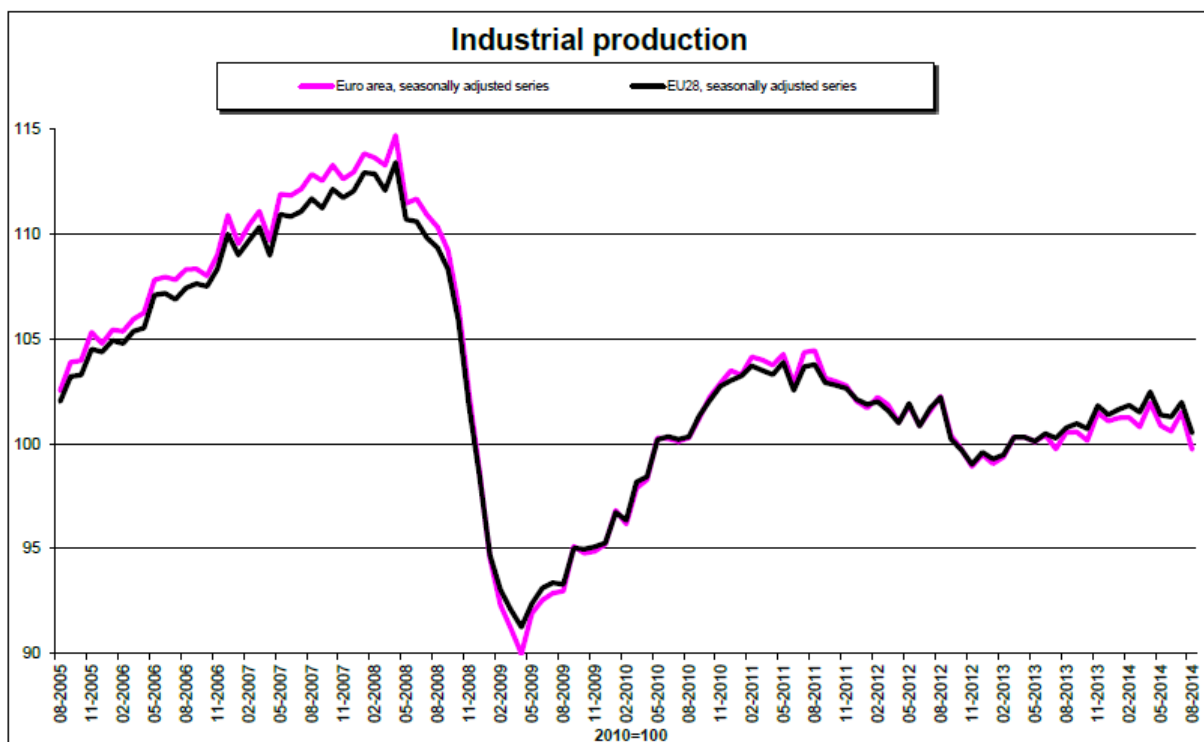
V srpnu poklesla průmyslová produkce v eurozóně i v EU

Podle údajů Eurostatu se průmyslová produkce v eurozóně v srpnu meziměsíčně snížila o 1,8 % (v červenci vzrostla o 0,9 %). Snížila se ve většině průmyslových seskupení: ve výrobě výrobků investiční povahy (o 4,8 %), ve výrobě meziproduktů (o 0,7 %) a výrobě zboží krátkodobé spotřeby (o 0,2 %). Rostla výroba energií (o 1,2 %) a výroba zboží dlouhodobé spotřeby (o 0,2 %). V EU průmyslová produkce poklesla o 1,4 % (z červencového růstu o 0,7 %).

V meziročním porovnání se průmyslová produkce v srpnu v eurozóně snížila o 1,9 %, v EU o 0,8 % (v červenci posílila o 1,6 %, resp. o 1,7 %). V eurozóně klesla produkce ve výrobě výrobků investiční povahy (o 3,7 %), ve výrobě energií

(o 3,5 %), ve výrobě zboží dlouhodobé spotřeby (o 2,9 %) a ve výrobě meziproductů (o 1,1 %). Růst zaznamenala výroba zboží krátkodobé spotřeby (o 1,4 %). Z členských států EU, u kterých jsou data k dispozici, se průmyslová produkce meziročně zvýšila nejvíce v Irsku (o 18,3 %), v Maďarsku (o 5,6 %), ve Slovinsku (o 4,6 %) a v Portugalsku (o 3,9 %). U našeho nejdůležitějšího obchodního partnera Německa se průmyslová výroba meziměsíčně propadla o 4,3 % a meziročně o 2,8 %.

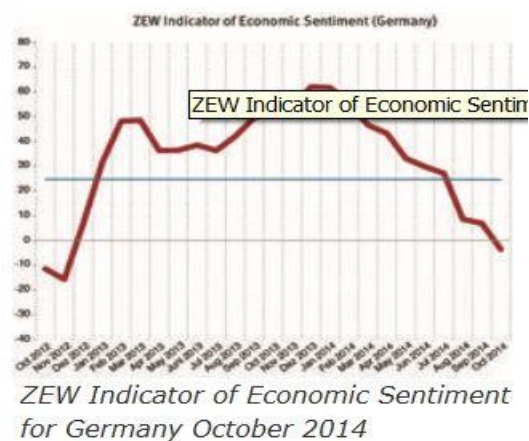
Podle zprávy spolkového statistického úřadu byl nepříznivý vývoj v Německu způsoben propadem vývozu, který v srpnu klesl nejvíce za pět a půl roku (o 5,8 %). Tento vývoj je dalším signálem zpomalování největší evropské ekonomiky. Tamní průmyslové zakázky v srpnu po sezónním očištění poklesly meziměsíčně o 5,7 %, meziročně se snížily o 1,3 %. Jejich pokles částečně souvisel s vrcholící prázdninovou sezonou, ale také se složitou geopolitickou situací, kdy především problémy spojené s ukrajinskou krizí a následně vzájemné sankce tlumí obchodní aktivity mezi Německem a Ruskem.

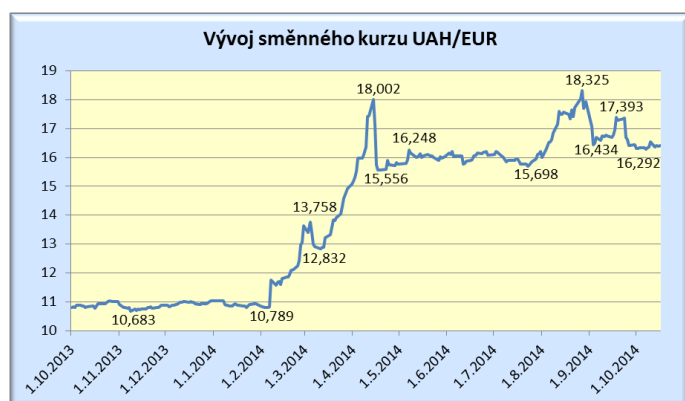
Zdroj: Eurostat

Index ZEW se propadl do záporného pásma

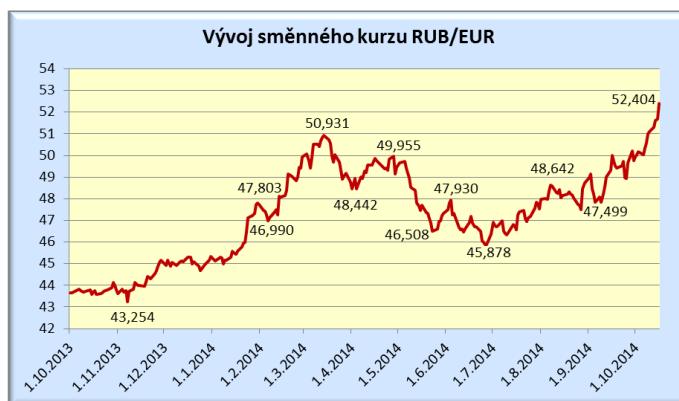
Průzkum ekonomického očekávání podle německého institutu ZEW vykázal poprvé po dvou letech výsledek v negativním pásmu. Index očekávání se propadl v říjnu hluboko pod svůj průměr, když klesl o 10,5 bodu na hodnotu -3,6 bodu (oproti konsensu, který byl nastaven na nulu). Očekávání pro celou eurozónu se snížilo o 10,1 bodu na hodnotu 4,1 bodu. Indikátor hodnocení současné ekonomické situace v Německu se propadl o 22,2 bodu na hodnotu 3,2 bodu, ačkoliv predikce počítala se zhoršením na 15 bodů. K rostoucímu pesimismu přispělo geopolitické napětí ve světě a slabý výkon ekonomiky eurozóny jako celku. Svůj vliv sehrály i poslední zprávy o meziročním propadu průmyslové výroby a zahraničního obchodu v Německu.

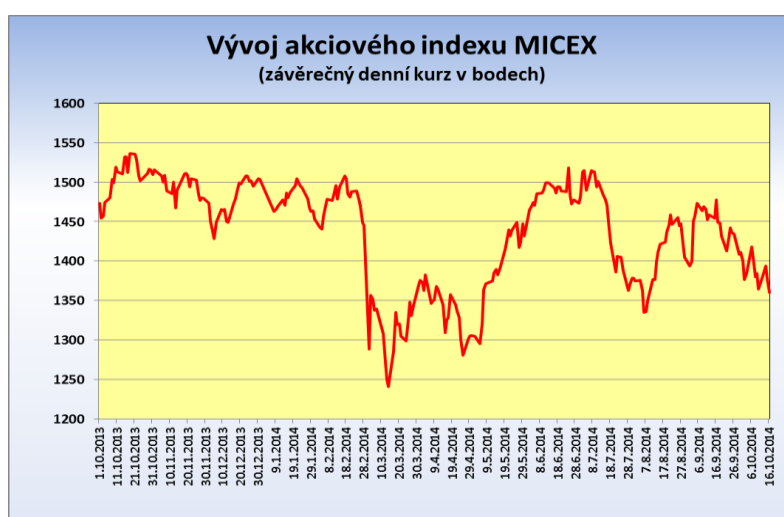
Zdroj: ZEW

Zdroj: NBU, graf MPO

Zdroj: ECB, graf MPO

Zdroj: www.kurzy.cz, graf MPO

Ruský rubl vůči dolaru na novém historickém minimu

Agentura Reuters informovala, že kurz rublu k americkému dolaru poprvé překonal hranici 41 rublů za dolar. Ruská měna je několik měsíců pod zvýšeným tlakem kvůli ukrajinské krizi a jejím důsledkům na ruskou ekonomiku, ale také kvůli poklesu světových cen ropy a silnému dolaru.

Zisk ruského Gazpromu výrazně klesl

Čistý zisk ruského plynárenského gigantu Gazprom se v letošním 1. pololetí propadl o téměř čtvrtinu na 450,6 mld. rublů z 582,7 mld. rublů před rokem. Tržby naopak stouply o více než desetinu na 2,87 bil. rublů. Ve 2. čtvrtletí se zisk meziročně zvýšil o 13 % na 227,6 mld. rublů. Zaostal za očekáváním analytiků, kteří jej podle agentury Reuters odhadovali na 234 mld. rublů. Kvůli cenovému sporu s Ukrajinou a ztrátě podílu na domácím trhu sníží Gazprom letos těžbu plynu. V roce 2015 počítá s nárůstem produkce o 5 %.

Rusko a Čína se dohodly na dodávkách zemního plynu

Rusko a Čína v Moskvě uzavřely smlouvu o dodávkách ruského zemního plynu tzv. východní cestou. Plynovod „Síla Sibiře“ je od září ve výstavbě. Čína má během 30 let dostat 38 mld. m³ plynu v hodnotě 400 mld. dolarů. Obě země se rovněž dohodly na rozšíření bankovních styků, které mají Rusku nahradit západní finanční zdroje zablokované v důsledku sankcí. Kromě této smlouvy uzavřely obě strany téměř čtyřicet dalších mezistátních dohod, které mají položit základ nových rusko-čínských vztahů po vyhlášení protiruských sankcí Západu.

UDÁLOSTI V PŘÍŠTÍM TÝDNU (20. až 24. října 2014)

Pondělí (20.10.)

- Evropská centrální banka: Platební bilance eurozóny (srpen 2014)

Úterý (21.10.)

- Čína: Hrubý domácí produkt (3. čtvrtletí 2014)

Středa (22.10.)

- Velká Británie: Hrubý domácí produkt (3. čtvrtletí 2014)

Čtvrtek (23.10.)

- Eurostat: Veřejný deficit a dluh (2. čtvrtletí 2014)

Pátek (24.10.)

- ČSÚ: Konjunkturální průzkum (říjen 2014)

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Hospodářské noviny, internet.